

VOGELWERKGROEP BERGEN OP ZOOM

Secretariaat:

Vlierbes 3
4661 WT Halsteren
Tel. 0164 686533
Mail: info@vwgboz.nl

Halsteren, 13 juli 2019

Aan: Rijkswaterstaat Zee en Delta
Locatie Middelburg
Poelendaelesingel 18
4335 JA Middelburg
Postadres: Postbus 2232
3500 GE Utrecht

Cc Prov. Zeeland (bevoegd gezag), BN DeStem, VBN, Namiro, IVN, ZMF, bestuur VWG,
Benegora, Roland-Jan Buijs, VWG Tholen, VWG Bevelanden.
Bcc: leden VWG

Geachte medewerker/-ster van Rijkswaterstaat,

Het krantenartikel "Kitesurfen Oosterdam mogelijk taboe" dat op 2 juli 2019 in BN De Stem stond is aanleiding voor deze brief.

De voorlanden bij de Oosterdam zijn eind 2013 opgespoten als oeververdediging van de Oosterdam. Als nevenfunctie herwonnen de voorlanden al snel weer grote aantrekkingskracht op vogels. (Bijlage) Gelet op het gegeven dat de oppervlakte intergetijdengebied, schorren en slikken in het Nationale Park Oosterschelde nog steeds afneemt door de zogeheten zandhonger, is dit een welkome aanvulling van dit biotoop.

Daarnaast spelen er ook recreatieve belangen een rol. Ook daar is ruimte voor gereserveerd in het beleid ten aanzien van het NP. Ook deze belangen zijn zwaarwegend. In het [Oosterschelde Natura 2000 Deltawateren Beheerplan 2016- 2022](#) is een deel van de voorlanden aangewezen als kitesurfzone bij hoogwater. Dit gebied is aangegeven met boeien. De werkelijkheid komt er op neer dat de kitesurfers juist bij laagwater actief (willen) zijn, omdat surfen dan veiliger is. Kortom hier botsen de belangen van natuur en recreatie.

De Vogelwerkgroep Bergen op Zoom pleit ervoor om in dit deelgebied prioriteit te geven aan de natuurbelangen die immers nationaal en internationaal zwaar onder druk staan in intergetijdengebieden.

In het verleden is de Pijlerdam voor miljarden aangelegd om de visserij en de natuur in de Oosterschelde zoveel mogelijk in stand te houden. Het is triest om te constateren dat uitwassen als windmolens en kitesurflocaties steeds verder de natuurwaarden van dit gebied aantasten.

De Vogelwerkgroep Bergen op Zoom vindt dat er een weloverwogen beslissing moet worden genomen over dit deel van de Oosterschelde met veel oog voor de natuurbelangen. Zo nodig zijn een of meer leden van onze groep bereid hierover een mondelinge toelichting te geven.

Hoogachtend namens het bestuur Vogelwerkgroep Bergen op Zoom,

Jan Hogerwaard, voorzitter

Bijlage: Vogels bij de voorlanden van de Oesterdam. (Hidde Bult)

De Oosterschelde heeft voor een aantal niet-broedvogels een instandhoudingsdoel als voedselgebied. Bij de Oesterdam gaat het onder meer om Fuut en Kuifduiker (tijdens hoog water) en Rotgans, Bergeend, Wilde Eend, Pijlstaart, Slobeend en steltlopers als Kluut, Scholekster, Tureluur, Wulp en Steenloper. Daarvan hebben veel soorten een ongunstige landelijke staat van instandhouding door afname in Waddenzee en Delta. In de Oosterschelde zijn de aantallen van onder meer Scholekster en Tureluur onder het instandhoudingsdoel gezakt. Bovendien is hun populatietrend in dit bekken ook nog negatief door allerlei oorzaken ([Sovon 2019](#)).

Zo zijn al deze soorten, zeker als ze in grotere groepen foerageren, (zeer) gevoelig voor optische verstoringen, zoals loslopende honden, wandelaars, fietsers en zeker wind- en kitesurfers. Verstoring heeft twee nadelen. Het voedsel(gebied) is tijdelijk niet beschikbaar, wat een extra probleem wordt bij korte winterse dagen, zeker als ook nog extra warmteverlies optreedt door harde wind of koude. Het 2^e nadeel is dat onnodig energie verloren gaat om weg te vluchten dan wel heen en weer te vliegen.

Tijdens vloed moeten steltlopers uitwijken naar hoogwatervluchtplaatsen. Die vinden we onder meer aan de voet van de Oesterdam. Ook daar worden Scholeksters, Tureluurs en Steenlopers al jaren regelmatig verstoord door onder meer kitesurfers.

De bewering van Mark Gorter (Nederlandse Kitsesurf Vereniging) dat "aan de Ooster- en Westerschelde honderden kilometers aan vloedlijn liggen waar de vogels kunnen foerageren" is pertinent onjuist. Elke vogelsoort stelt specifieke eisen aan een oeverzone, waardoor er voor de meeste soorten maar een beperkt areaal geschikt is. En in de Oosterschelde wordt dat areaal geleidelijk kleiner doordat zandplaten onder water verdwijnen door de zandhonger.

Foeragegebieden zijn het gehele jaar, zowel buiten als tijdens de broedtijd, noodzakelijk voor het in stand houden van vogelpopulaties. Ze zijn minstens zo belangrijk als de broedlocaties. De opmerking van Gorter dat 'kitezones' haalbaar zijn, zolang je niet in het broedgebied op de schorren zit, is dan ook volledig onterecht. Zo belemmeren verstoringen door recreanten in Nederlandse getijdengebieden de aanleg van vetreserves bij steltlopers en watervogels. Die zijn essentieel als brandstof voor de terugreis naar broedplaatsen of de doorreis naar wintergebieden. Rust en beschikbaarheid van voedsel in intergetijdengebieden, zoals de voorlanden van de Oesterdam, zijn dan ook essentieel voor overleving van een groot aantal vogelsoorten.

[Sovon 2019. Natura 2000 gebieden.](#)